



## **Συμμετέχοντες μαθητές**

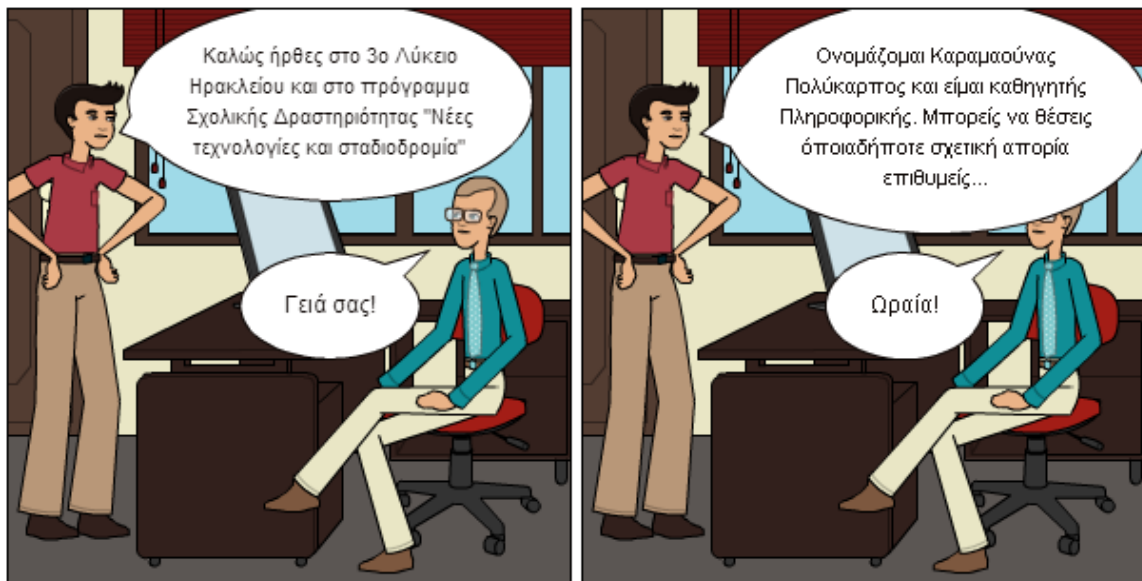
1. ΓΙΑΟΥΡΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (Α3)
2. ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ (Α3)
3. ΔΑΝΕΛΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Α3)
4. ΕΠΙΤΡΟΠΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Α3)
5. ΙΑΤΡΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ (Α3)
6. ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ (Α3)
7. ΚΑΖΑΝΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (Α3)
8. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Α3)
9. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Α3)
10. ΚΑΡΛΑΦΤΗ ΖΑΦΕΙΡΕΝΙΑ (Α3)
11. ΚΑΣΑΝΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (Α3)

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	5
1. Εναλλακτικές επιλογές σταδιοδρομίας.....	7
1.1 Οι μεγάλες ευκαιρίες .....	7
1.2 Η νέα επιχειρηματικότητα δεν (πρέπει να) είναι μόνο hi-tech.....	8
2. Τρόποι αξιοποίησης πρωτοποριακών και καινοτόμων ιδεών .....	11
2.1 Επιχειρηματικότητα: Η νέα “αγαπημένη” .....	11
2.2 Επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα σήμερα.....	12
3. Επαγγέλματα .....	14
3.1 Επαγγέλματα που χάνονται .....	14
3.2 Επαγγέλματα που αναπτύσσονται .....	15
4. Αναζήτηση εργασίας.....	17
4.1 Τρόποι αναζήτησης απασχόλησης .....	17
4.2 Παρουσία & συμπεριφορά σε μια συνέντευξη επιλογής.....	19
4.2.1 Τι είναι η Συνέντευξη Επιλογής;.....	20
4.2.2 Τι σκοπό έχει η συνέντευξη επιλογής; .....	20
4.2.3 Ποιοι τύποι συνεντεύξεων επιλογής υπάρχουν; .....	20
4.2.4 Πώς μπορείς να προετοιμαστείς εν όψει μιας συνέντευξης επιλογής; .....	20
4.2.5 Τι πρέπει να προσέξεις στη γλώσσα του σώματός σου; .....	21
4.2.6 Τι πρέπει να προσέξεις κατά τη διάρκεια της συνέντευξης; .....	21
4.2.7 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με τις σπουδές σου .....	21
4.2.8 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με την επαγγελματική σου εμπειρία .....	22
4.2.9 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με την προσωπικότητά σου.....	22
4.2.10 Μετά από κάθε συνέντευξη .....	22
4.2.11 Τι ερωτήσεις μπορείς να θέσεις σε μια συνέντευξη; .....	22
4.2.12 Βασικοί παράγοντες για την επιτυχία σου στη συνέντευξη .....	23
4.3 Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος .....	23
4.3.1 Χρήσιμες Οδηγίες.....	24
4.3.2 Τι να αποφύγετε .....	24
4.3.3 Θεματικές Ενότητες Βιογραφικού .....	24
4.3.3.1 Προσωπικά στοιχεία .....	24
4.3.3.2 Στόχος σταδιοδρομίας ή Επαγγελματικός Στόχος .....	25
4.3.3.3 Εκπαίδευση ή Σπουδές .....	25
4.3.3.4 Επαγγελματική εμπειρία.....	25
4.3.3.5 Σεμινάρια ή Συνεχής Επιμόρφωση .....	25
4.3.3.6 Ξένες γλώσσες.....	25
4.3.3.7 Άλλες γνώσεις.....	26
4.3.3.8 Διακρίσεις - Υποτροφίες.....	26
4.3.3.9 Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις.....	26
4.3.3.10 Μέλος Επαγγελματικών Συλλόγων ή Ενώσεων .....	26
4.3.3.11 Προσωπικά ενδιαφέροντα.....	26
4.3.3.12 Συστάσεις .....	26

4.3.3.13 Συστατικές επιστολές .....	27
4.3.4 Υπόδειγμα Ευρωπαϊκού Βιογραφικού Σημειώματος .....	28
Πηγές – Βιβλιογραφία .....	30
Εργαλεία Εικονογράφησης .....	30





# 1. Εναλλακτικές επιλογές σταδιοδρομίας



## 1.1 Οι μεγάλες ευκαιρίες

Στην έκθεση της Endeavor (μη κερδοσκοπικός οργανισμός) εντοπίζονται αρκετές επιχειρηματικές ευκαιρίες σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Για παράδειγμα, στον τουριστικό τομέα ενδιαφέρον παρουσιάζουν νέα θέρετρα πολλαπλών υπηρεσιών, νέες αναβαθμισμένες μαρίνες, η αναδιάρθρωση μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων και καταλύματα εστιασμένα σε συγκεκριμένες κατηγορίες επισκεπτών και εισοδημάτων. Μεταξύ άλλων, αναφέρονται ως ιδέες τα online ταξιδιωτικά πρακτορεία, οι θεματικές ταξιδιωτικές εμπειρίες και υπηρεσίες (π.χ. ιστιοπλοΐα, πολιτισμός, γαστρονομία) και η είσοδος της τεχνολογίας στην ενημέρωση για μουσεία και άλλους χώρους πολιτισμού.

Στον **αγροτικό τομέα** δίνεται έμφαση μεταξύ άλλων στην παραγωγή προϊόντων σε μεγάλη κλίμακα (π.χ. ντομάτες), στις υδατοκαλλιέργειες και στην ενοποίηση της αγοράς ελαιολάδου. Αναφέρεται ακόμη στην παραγωγή εξειδικευμένων προϊόντων όπως π.χ. βότανα και υπερτροφές (ρόδια, καρύδια, λάιμ, μούρα), σε βιολογικά προϊόντα, ντελικατέσεν και προϊόντα για ειδικές κατηγορίες καταναλωτών (π.χ. χωρίς γλουτένη, υγιεινές τροφές, έτοιμα γεύματα κλπ.) Στην **ενέργεια** αναφέρονται ως ευκαιρίες τα αιολικά, τα μικρά υδροηλεκτρικά, η γεωθερμία και τα βιοκαύσιμα η διαχείριση αποβλήτων, καθώς και οι υπηρεσίες διαχείρισης ενέργειας (μέτρηση κατανάλωσης, ανακαινίσεις κτιρίων, έξυπνα δίκτυα). Στην **τεχνολογία** και τις επικοινωνίες ευκαιρίες εντοπίζονται στο mobile marketing, ενώ στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες αναφέρονται ως επιχειρηματικές ευκαιρίες η online ασφάλιση χωρίς μεσάζοντες και οι πληρωμές μέσω κινητών με έμφαση στις αναδυόμενες αγορές. Στην **υγεία**, ευκαιρίες υπάρχουν στην έρευνα και παραγωγή γενοσήμων, καθώς και στις υπηρεσίες και υποδομές για ηλικιωμένους και χρόνια ασθενείς.

## **1.2 Η νέα επιχειρηματικότητα δεν (πρέπει να) είναι μόνο hi-tech**

Ο χώρος των ψηφιακών τεχνολογιών δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένας κλάδος όπου η Ελλάδα έχει παράδοση, όπως συμβαίνει με τη ναυτιλία, τον τουρισμό, αλλά και ορισμένα αγροτικά προϊόντα. Συνήθως, όταν μία οικονομία είναι σε κρίση, οι νέες επιχειρήσεις που δημιουργούνται επικεντρώνονται στους τομείς όπου η συγκεκριμένη χώρα έχει παράδοση. Στην Ελλάδα, όμως, η αίσθηση που υπάρχει είναι πως η νέα επιχειρηματικότητα και η δημιουργία νεοφυών εταιρειών (start-ups) συνδέονται άμεσα με τις ψηφιακές τεχνολογίες. Ουσιαστικά, όταν κάποιος δηλώνει ότι έχει δημιουργήσει ή εργάζεται σε ένα start-up, αναφέρεται σε μία εταιρεία με τεχνολογικό αντικείμενο. Ενδεχομένως, αυτό να οφείλεται στο γεγονός ότι ορισμένα από τα καλύτερα παραδείγματα νέας επιχειρηματικότητας την προηγούμενη δεκαετία προήλθαν από τον χώρο των ψηφιακών τεχνολογιών και ειδικά από εκείνον που σχετίζεται με τα κινητά τηλέφωνα. Σε άλλες οικονομίες σε κρίση, οι νέες επιχειρήσεις προσπαθούν να αξιοποιήσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της εκάστοτε χώρας. Στην Ελλάδα δείχνουμε ως η νέα επιχειρηματικότητα να θεωρείται μόνο κάτι που έχει σχέση με τις ψηφιακές τεχνολογίες και, μάλιστα, τις περισσότερες φορές κινούμαστε αποκλειστικά στον χώρο των εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα.

Πρόκειται για εντελώς λανθασμένη αντίληψη. Σε διεθνές επίπεδο, η τεχνολογία είναι μεν ένας από τους κλάδους όπου υπάρχει έντονη κινητικότητα σε επίπεδο νέων επιχειρήσεων, αλλά σαφώς και δεν είναι ο μόνος. Απλώς, αυτό που συμβαίνει είναι πως οι νέες εταιρείες τεχνολογίας που αλλάζουν τα δεδομένα με κάποιο προϊόν ή υπηρεσία (π.χ. Facebook) έχουν πολύ μεγαλύτερη δημοσιότητα. Όμως, υπάρχουν πολλοί ακόμη κλάδοι όπου υπάρχουν πολλές ευκαιρίες ανάπτυξης για ανθρώπους που έχουν καινοτόμες ιδέες και μπορούν να διαμορφώσουν νέα δεδομένα. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στην Ελλάδα, ιδίως σε κλάδους όπως είναι ο τουρισμός, ο χώρος των τροφίμων αλλά και εκείνος των αγροτικών προϊόντων.



**1** Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα **Προ κρίσης**

**>55,000** νέες επιχειρήσεις κάθε χρόνο

**97%** πολύ μικρές επιχειρήσεις

**93%** επενδυρούμενες σε μη αναπτυξιακούς τομείς

**2x** αριθμός εταιρειών κατά κεφαλή σε σχέση με ΕΕ

**2** Αποτίμηση της **στροφής** προς την επιχειρηματικότητα

**45** %

**#Mentions 2011-2012**  
Social Media: ~11,000  
Weblogs/blogs: ~23,000

**#Mentions 2012-2103**  
Social Media: ~24,000  
Weblogs/blogs: ~35,000

**3** Ένα νέο **οικουσύστημα** σε εξέλιξη

**>55** οργανισμοί στήριξης επιχειρηματικότητας

**95%** ιδρύθηκαν τα τελευταία τρία χρόνια

**>€80** εκατ. επενδυτικά κεφάλαια

**4** Η **επίδραση** της κρίσης

**25%** μείωση ΑΕΠ

**45%** μείωση νεοδημιουργιών επιχειρήσεων σε σχέση με το 2008

**40%** αύξηση αριθμού επιχειρήσεων σε αναπτυξιακούς τομείς



**6** **1/1000** επιχειρήσεις με ισχυρή δυναμική ανάπτυξης

**42,347** Σύνολο Νέων Εταιρειών

**4,000** Επενδυμένες σε αναπτυξιακούς τομείς

**40** Με ισχυρή δυναμική ανάπτυξης

**7** **Παράθυρο ευκαιρίας**

**12-24** μήνες

παράθυρο ευκαιρίας για επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες

**8** **Τυπικό προφίλ** μιας νέας γενιάς επιχειρηματιών

**3+ Χρόνια** επαγγελματική εμπειρία

**25-45** ηλικία

**εξωτερικό** με σπουδές στο εξωτερικό

**Όχι** πρόβλημα στο δημόσιο

**Επιλογή** τόνος της ζωής από επιλογή

**9** **Αξιολόγηση** επιχειρηματιών από επενδυτές και άλλους φορείς

**Δυνατά σημεία:** επιμονή, φιλοδοξία, ακαδημαϊκή κατάρτιση, καινοτομία

**Αδυναμίες:** υλοποίηση, δεκτικότητα, κερδοφορία, επένδυση, κερδοφορία, ανταγωνιστικότητα

**50%** δεν είναι ικανοποιημένοι από την ποιότητα των projects που αξιολογούν

**10** **Στήριξη** που αναζητούν οι επιχειρηματίες

**Καθοδήγηση:**

- Τμήμα τεχνολογίας: παράδοση σε ομότιμους
- Παρονομαϊκή τσιμής: πρόσβαση σε εγχώριους επιχειρηματίες/mentor

**Δικτύωση:**

- Σταθεμένες σχέσεις με διεθνείς συμμετέχοντες
- Ομοσπονδιακή δικτύωση στη διάρκεια των εκδηλώσεων

**Χρηματοδότηση:**

- Πρόσβαση σε εξειδικευμένη χρηματοδότηση

**Πρόσβαση σε διεθνείς αγορές:**

- Κατανόηση τρόπου λειτουργίας διεθνών αγορών
- Πρόσβαση σε συνεργάτες στις αγορές-στόχους
- Κεφάλαια για τη χρηματοδότηση της επένδυσης

**Ικανότητες & στελέχωση:**

- Υποψήφιοι με ευέλικτα & καταλλήλιν νοοτροπία

**Οι Ευκαιρίες** αρχίζουν να αξιοποιούνται

● Προοπτική  
● Αξιοποίηση

**Τουρισμός**

**Αγροτικά προϊόντα & Τρόφιμα**

**Τεχνολογία & Επικοινωνίες**

**Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες**

**Υγεία**









**Ηλεκτρονικό Εμπόριο**

**ΕΝέργεια & Πράσινη Τεχνολογία**

**Βιοτεχνολογία/Νανοτεχνολογία**

Για περισσότερες πληροφορίες και την αναλυτική μελέτη, επισκεφθείτε [www.endeavor.org.gr](http://www.endeavor.org.gr)

# 49 Areas of Opportunity

Opportunities		Innovation-based	
Sector	Capital Intensive	Sophistication-based	Innovation-based
 Tourism	<ul style="list-style-type: none"> <li>New mixed-use resorts</li> <li>New/upgraded marinas</li> <li>Restructuring of large hotels</li> <li>Segment-specific accommodation</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Large scale hospitality management across segments</li> <li>Integrated online travel agencies</li> <li>Physical travel experiences and services across themes (e.g., sailing, culture, gastronomy)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Disintermediation/tech-enabled communities and marketplaces</li> <li>Devices and tools for improved travel experience (e.g., in museums and cultural sites)</li> </ul>
 Agri-Food	<ul style="list-style-type: none"> <li>Commodity products in large scale (e.g., tomatoes)</li> <li>Aquaculture</li> <li>Consolidation of olive-oil market</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Niche products, such as herbs and 'superfruits' (e.g., pomegranates, walnuts, limes, berries)</li> <li>Focused organic targeting selected markets</li> <li>Product portfolios rather than single products</li> <li>International delis and restaurants focusing on Greek/Med diet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Segment-focused processed products (e.g., gluten-free, healthiness, ready-to-cook meals)</li> <li>Food biotechnology and agri-related technology</li> <li>Tech-enabled disintermediation/direct farmer to consumer</li> </ul>
 Energy & Green-Tech	<ul style="list-style-type: none"> <li>Consolidation of wind farm assets</li> <li>Alternative renewables (small hydro, geothermal, biofuels)</li> <li>Waste Management</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Integrated energy management services (measuring/monitoring, retrofits, smart-grids)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>High-end R&amp;D focusing on generation, efficiency and storage</li> <li>Tech-enabled mobility solutions, including transportation sharing schemes (e.g., bike sharing)</li> </ul>
 ICT	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mobile marketing &amp; advertising</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tech-solutions for sectors relevant for Greece and the region (e.g., tourism, agri, shipping)</li> <li>B2B cloud services integration</li> <li>Information security as a service</li> <li>Functional B2B tools (e.g., HR, Sales) with focus on SMEs</li> <li>Functional B2C tools (e.g., transportation, digital archiving)</li> <li>Social media management</li> <li>Gaming</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Behavioral-driven data management and profiling</li> <li>Second-screen solutions</li> <li>3D printing, wearable tech, Internet of things</li> </ul>
 Financial Services	<ul style="list-style-type: none"> <li>Online/direct to consumer insurance</li> <li>Mobile payments with focus on emerging markets</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Integrated personal finance tools and interfaces</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>'Bank-of-tomorrow' solution</li> </ul>
 Health	<ul style="list-style-type: none"> <li>R&amp;D-heavy manufacturing of generics</li> <li>Elderly and LTC care services and infrastructure</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Patient support services and adherence</li> <li>Clinical trials</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>M-health tools and solutions</li> </ul>
 Biotech/ Nanotech			<ul style="list-style-type: none"> <li>Focused R&amp;D for commercialization</li> </ul>
 Commerce	<ul style="list-style-type: none"> <li>Segment-based shopping and leisure destinations</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Online price comparison and purchasing</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>New in-store experience, combining physical and online presence, linked to customers' inventory</li> </ul>

## 2. Τρόποι αξιοποίησης πρωτοποριακών και καινοτόμων ιδεών

### 2.1 Επιχειρηματικότητα: Η νέα “αγαπημένη”

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα σήμερα βρίσκεται αναμφισβήτητα σε πολύ υψηλή προτεραιότητα στην ατζέντα, πολιτική και κοινωνική και οι λόγοι είναι προφανείς. Τα δεδομένα άλλαξαν, η ανεργία αυξάνεται, οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες φεύγουν ή συρρικνώνονται και όλα αυτά σε μια κοινωνία που έχει κουραστεί και έχει χάσει την πίστη της ότι κάποτε θα ξεφύγουμε από αυτήν την κατάσταση. Βέβαια το να ξεφύγουμε δεν έχει αποφασίσει ο περισσότερος κόσμος ακόμα με τι συνεπάγεται. Ξεφεύγω για να γυρίσω στα ίδια γιατί έτσι «βολεύτηκα» τόσα χρόνια ή ξεφεύγω για να εξελιχθώ και να θέσω νέες, πιο γερές και πιο πραγματικές αυτή τη φορά βάσεις;

Και για να γίνουμε πρακτικοί καθώς μια τέτοια συζήτηση δεν θα οδηγούσε εύκολα σε συμπεράσματα και σίγουρα όχι άμεσα, ας δούμε πως σχετίζεται η επιχειρηματικότητα με αυτό το δίλημμα. Η επιχειρηματικότητα προσφέρει και άλλα πράγματα, απελευθερώνει τη δημιουργικότητα και το ταλέντο, αξιοποιεί τους φυσικούς και ανθρώπινους πόρους της χώρας, επεκτείνει τη δράση μας στο εξωτερικό, προσφέρει έδαφος για νέες ιδέες, δημιουργεί θέσεις εργασίας, ευνοεί τις συνεργασίες.

Είναι όλα τα παραπάνω αρκετά για να μας πείσουν να γίνουμε επιχειρηματίες; Ίσως ναι, ίσως όχι. Το σημαντικό, όμως, δεν είναι αυτό το ερώτημα αλλά το αν μπορούμε να γίνουμε όλοι επιχειρηματίες και δυστυχώς ή ευτυχώς: η απάντηση είναι όχι. Δεν έχουμε όλοι το πάθος, την αποφασιστικότητα και τις ικανότητες που απαιτούνται για μια επιτυχημένη επιχείρηση.

Αλλά η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σε σωστές βάσεις, με ουσιαστικό αντικείμενο και σαφείς στόχους είναι απαραίτητη και θα αναδείξει αυτούς που μπορούν και θέλουν να γίνουν επιχειρηματίες και θα προσφέρει θέσεις εργασίας και ευκαιρίες σε ένα πολύ μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων.

Η επιχειρηματικότητα είναι αναγκαία αλλά δεν είναι η λύση σε όλα μας τα προβλήματα, δεν είναι μόδα και σημείο των καιρών και σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ας την κυνηγήσουμε όμως, ας δούμε τις δυνατότητες αυτής της χώρας, ας αναζητήσουμε τις ευκαιρίες και ας βρούμε τον τρόπο να ξεφύγουμε προς τα εμπρός και μόνο!





## 2.2 Επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα σήμερα

ΕΠΑΝ ΙΙ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ([www.antagonistikotita.gr](http://www.antagonistikotita.gr)): έχει ως Κεντρικό αναπτυξιακό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομικότητας.

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (<http://www.ggb.gr>) - Κατηγορίες Επενδύσεων: Γενική Επιχειρηματικότητα, Τεχνολογική Ανάπτυξη, Νεανική Επιχειρηματικότητα, Μεγάλα Επενδυτικά Σχέδια, Ολοκληρωμένα Πολυετή Επενδυτικά Σχέδια.

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς - ΕΣΠΑ (<http://www.espa.gr/>): υλοποιείται μέσω Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Οι δικαιούχοι είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, φορείς ή επιχειρήσεις αρμόδιοι για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων.

Endeavor Greece (<http://endeavor.org.gr>): ξεκίνησε τη λειτουργία της επίσημα στην Ελλάδα το Σεπτέμβριο του 2012, με στόχο τον εντοπισμό και τη στήριξη των κορυφαίων επιχειρηματιών της χώρας συμβάλλοντας στην αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας και την καθιέρωση μιας







οικονομικά, τα delivery, και δη τα οικονομικά εξ αυτών, και οι επιχειρήσεις έτοιμου-γρήγορου (και οικονομικού) φαγητού τρίβουν τα χέρια τους αυτές τις εποχές. Αρκετά καλές είναι οι προβλέψεις και για τους ζαχαροπλάστες.

5. Φοροτεχνικοί, λογιστές: με τις συνεχείς αλλαγές των νομοθετικών πλαισίων σχετικά με την φορολογία, τις έκτακτες εισφορές κ.ο.κ. όλο και περισσότεροι σπεύδουν σε αυτούς για να ενημερωθούν έγκυρα προκειμένου να μη βγουν χαμένοι.
6. Πωλητές: επάγγελμα που πάντα θα έχει ζήτηση -και επιτυχία εφόσον κανείς το ασκεί με ζήλο- αυτό του πωλητή, καλό είναι να το εξελίξει κανείς παρακολουθώντας σεμινάρια ή ασχολούμενος με τον χώρο του marketing. Φυσικά, η πείρα είναι αυτό που παίζει πρώτο ρόλο στην ζήτηση του τομέα.
7. Εμποροπλοίαρχοι, μηχανικοί εμπορικού ναυτικού: «σίγουρα» επαγγέλματα, με την έννοια ότι πάντα θα υπάρχουν εμπορικά πλοία στην Ελλάδα και πάντα θα έχουν ανάγκη από άτομα να τα στελεχώσουν. Πρόκειται, άλλωστε, και για τομείς που φημίζονται για τους καλούς μισθούς τους.
8. Βιοτεχνολογία, νανοτεχνολογία, ενεργειακές τεχνολογίες: ασχολούνται με την ένταξη του φυσικού αερίου, των φωτοβολταϊκών και άλλων εναλλακτικών μορφών ενέργειας, στη ζωή μας, ενώ συνεχής είναι και η εξέλιξη στον χώρο της βιοτεχνολογίας –αν όχι στην Ελλάδα, οπωσδήποτε στην Βορειοδυτική Ευρώπη και την Αμερική.
9. Δάσκαλος, νηπιαγωγός: επαγγέλματα με σταθερή ζήτηση.
10. Στέλεχος τουριστικών επιχειρήσεων: όσο υπάρχει ήλιος και θάλασσα ο τουρισμός στην χώρα μας θα επιβιώνει και, όσο οι συνθήκες το επιτρέπουν, θα αναπτύσσεται.
11. Ψηφιακός αρχιτέκτων: Σχεδιάζει γκάμα εικονικών κτιρίων για διαφημιστές και εμπόρους λιανικής, για διαφημιστικούς σκοπούς.
12. Κατασκευαστής μελών ανθρώπινου σώματος: Δημιουργεί ζωντανά μέλη για αθλητές και στρατιώτες.
13. Κάθετος γεωργός: Οι γεωργικές καλλιέργειες θα αναπτύσσονται κάθετα και όχι κατά μήκος των εκτάσεων για εξοικονόμηση χώρου.
14. Waste data handler (διαχειριστής απόβλητων ψηφιακών δεδομένων): Διαθέτει τα ψηφιακά δεδομένα σας με υπεύθυνο τρόπο.
15. Κλιματικός ελεγκτής: Διαχειρίζεται και τροποποιεί κλιματικά πρότυπα.
16. Διαχειριστής avatar: Σχεδιάζει και διαχειρίζεται ολογράμματα εικονικών ανθρώπων.
17. Μεσίτης χρόνου: Διαχειρίζεται τον χρόνο που κατατίθεται (σε τράπεζες) από πελάτες αντί χρημάτων, για αγαθά ή υπηρεσίες.
18. Προσωπικοί οικονομικοί σύμβουλοι: παρέχουν συμβουλές στη σωστή οικονομική διαχείριση.
19. Εξειδικευμένοι τεχνικοί και οι τεχνολόγοι: και τα συναφή, με αυτές τις ειδικότητες, επαγγέλματα φαίνεται πως θα είναι οι μεγάλοι κερδισμένοι από τις τάσεις που προβλέπει πως θα έχουν διαμορφωθεί το 2020 στην Ελλάδα το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP).
20. Χειρουργός επαύξεσης μνήμης: συμβάλει στη βελτίωση της μνήμης, ιδίως του ηλικιωμένου πληθυσμού.
21. Απτικός προγραμματιστής: ασχολείται με την τεχνολογία σε συνδυασμό με την επιστήμη της αφής.
22. Ψηφιακός Αρχιτέκτονας: σχεδιάζει εικονικές κατασκευές για να τις χρησιμοποιούν όσοι ασχολούνται με το μάρκετινγκ και τη διαφήμιση.
23. Περιοριστής παντοδυναμίας: επαναφέρει τους πελάτες του στην πραγματικότητα, μετριάζοντας τις πεπιοθήσεις που τους θέλουν πανίσχυρους.





επαρκή γνώση για τα ενδιαφέροντά, τις προτιμήσεις , κλίσεις, τα ταλέντα και τις προσωπικές του δυνατότητες.

Η κατάλληλη πληροφόρηση για τα επαγγέλματα , την αγορά εργασίας και τη συμβουλευτική καριέρας μπορεί να αναζητηθεί , μεταξύ άλλων, κυρίως στους ακόλουθους φορείς:

- Σελίδες «μικρών αγγελιών» και θεμάτων εργασίας που δημοσιεύονται σε εφημερίδες και περιοδικά.
- Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (Κ.Π.Α.) του ΟΑΕΔ όπου παρέχονται πληροφορίες για την επαγγελματική κατάρτιση του ενδιαφερομένου (εγγεγραμμένος στα μητρώα), την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας (stage), την είσπραξη επιδόματος ανεργίας, τη συμμετοχή σε προγράμματα απασχόλησης ανέργων μέσω της επιχορήγησης της επιχείρησης , τα προγράμματα επιχορήγησης νέων επαγγελματιών , την παροχή συμβουλών από επαγγελματικό σύμβουλο του ΟΑΕΔ κ.α.
- Internet, όπου υπάρχουν πολλές διευθύνσεις οι οποίες παρέχουν αποκλειστικά τέτοιες υπηρεσίες,
- Ιδιωτικά κέντρα συμβουλευτικής και γραφεία εργασίας. Εξειδικευμένες εταιρείες στην εύρεση και επιλογή προσωπικού, λειτουργώντας ως ο ενδιάμεσος κρίκος μεταξύ επιχείρησης και αγοράς εργασίας.
- Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων, ΤΕΙ , ΙΕΚ που αναπτύσσουν συναφείς δραστηριότητες.
- Σεμινάρια , Ημερίδες και Ομιλίες που οργανώνονται για τον ίδιο σκοπό από διάφορους φορείς.
- «Ημέρες Καριέρας» που διοργανώνονται από Γραφεία Διασύνδεσης ΑΕΙ, ΤΕΙ, και ΙΕΚ, ή και άλλους φορείς για τελειόφοιτους και απόφοιτους σε κατάλληλους χώρους, προσκαλώντας μεγάλες εταιρείες να συμμετάσχουν και να δουν τους υποψηφίους.



Τα θέματα που θα αναλυθούν σχετίζονται με:

- την ενδεδειγμένη παρουσία και συμπεριφορά του συνεντευξιαζόμενου
- τις πιθανές ερωτήσεις που μπορεί να τεθούν
- τις επικοινωνιακές τεχνικές
- τη διαχείριση της εικόνας μας
- την ενίσχυση της αυτογνωσίας και της αυτοεκτίμησης

#### **4.2.1 Τι είναι η Συνέντευξη Επιλογής;**

Η συνέντευξη είναι ένας από τους δημοφιλέστερους τρόπους επιλογής προσωπικού κυρίως στον ιδιωτικό τομέα και αποτελεί ίσως το κρίσιμότερο στάδιο στην προσπάθειά σου για να βρεις δουλειά. Τα 10-15 λεπτά που διαρκεί μια συνέντευξη μπορούν να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό την κατεύθυνση της καριέρας σου.

#### **4.2.2 Τι σκοπό έχει η συνέντευξη επιλογής;**

Από την πλευρά του εργοδότη να διαπιστώσει κατά πόσο οι γνώσεις σου, τα επαγγελματικά σου προσόντα, τα προσωπικά σου χαρακτηριστικά (αξίες, ενδιαφέροντα, ικανότητες) και οι επικοινωνιακές σου ικανότητες, ταιριάζουν με τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης θέσης εργασίας και της επιχείρησης.

Από την πλευρά του υποψηφίου να αποδείξεις την καταλληλότητά σου για την προσφερόμενη θέση εργασίας και να μάθεις περισσότερες πληροφορίες για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας.

#### **4.2.3 Ποιοι τύποι συνεντεύξεων επιλογής υπάρχουν;**

Η ατομική συνέντευξη. Κατά την ατομική συνέντευξη είσαι μόνος/η απέναντι στον αξιολογητή σου. Ίσως έχεις δυο συνεχόμενες συνεντεύξεις με διαφορετικά άτομα. Υπάρχει περίπτωση να βρεθείς ταυτόχρονα απέναντι σε δυο άτομα: ο πρώτος ρωτά, ο δεύτερος παρακολουθεί.

Η συνέντευξη απέναντι σε μια επιτροπή. Η επιτροπή συνήθως αποτελείται από τρία, τέσσερα ή πέντε άτομα. Χρησιμοποιείται όταν είναι πολλοί υποψήφιοι και για την εξοικονόμηση χρόνου. Αυτή η τεχνική συνέντευξης χρησιμοποιείται όταν περισσότερα άτομα επιθυμούν να δώσουν την γνώμη τους π.χ. εργοδότης, προϊστάμενος, διευθυντής κ.α.

Η ομαδική συνέντευξη. Πολλοί υποψήφιοι καλούνται να συμμετάσχουν σε μια συζήτηση και το άτομο που θα αποφασίσει για την πρόσληψη παρακολουθεί τη συζήτηση και συνήθως επιθυμεί να ανακαλύψει τα άτομα που είναι ικανά να διευθύνουν μια ομάδα, ικανά να ακούν τους άλλους κλπ. Σε κάποιες περιπτώσεις ακούς από τον υπεύθυνο πληροφορίες για τις δραστηριότητες της εταιρείας, την οργάνωσή της, καθώς επίσης και για τη θέση εργασίας. Σ' αυτήν την περίπτωση το πιθανότερο είναι στη συνέχεια να κληθείς σε μια ατομική συνέντευξη.

#### **4.2.4 Πώς μπορείς να προετοιμαστείς εν όψει μιας συνέντευξης επιλογής;**

Καταρχάς εξοπλίσου με αυτοπεποίθηση, γιατί η πρόσκληση για συνέντευξη σημαίνει ότι το βιογραφικό σου σημείωμα δημιούργησε καλή εντύπωση.

Συγκέντρωσε πληροφορίες για την επιχείρηση από διάφορες πηγές, ώστε να είσαι ενήμερος για τη δραστηριότητά της και τον κλάδο της και ότι είσαι κατάλληλος να προσφέρεις στη συγκεκριμένη επιχείρηση.

Διάβασε προσεκτικά την αίτηση που συμπλήρωσες και το βιογραφικό σου σημείωμα, πιθανόν να ερωτηθείς για οτιδήποτε έχεις αναφέρει.

Σκέψου όλους τους λόγους για τους οποίους θέλεις να δουλέψεις στη συγκεκριμένη επιχείρηση.

Προετοίμασε απαντήσεις για όλες τις ενδεχόμενες ερωτήσεις που μπορεί να σου τεθούν.

Σκέψου πιθανές ερωτήσεις που θα μπορούσες να κάνεις για τη συγκεκριμένη θέση. Διάβασε μια έγκυρη εφημερίδα για να είσαι σε θέση να απαντήσεις τυχόν ερωτήσεις επικαιρότητας, σχετικά με τον κλάδο εργασίας.

#### **4.2.5 Τι πρέπει να προσέξεις στη γλώσσα του σώματός σου;**

Μην ξεχνάς ότι με τη συνέντευξη σου δίνεται η πρώτη και η πιο σημαντική ευκαιρία να παρουσιαστείς στην εταιρεία και να κερδίσεις τις εντυπώσεις.

Φρόντισε η εμφάνισή σου να είναι καθαρή, περιποιημένη, χωρίς υπερβολές. Δεν υπάρχει λόγος να υιοθετήσεις μια εικόνα διαφορετική από αυτό που είσαι. Σκέψου αν ο «κώδικας ντυσίματος» που επιβάλλει η επιχείρηση σου ταιριάζει ή όχι.

Υπολόγισε το χρόνο που θα χρειαστείς για να φτάσεις στο χώρο της συνέντευξης και φρόντισε να είσαι εκεί λίγο πιο νωρίς, γιατί οποιαδήποτε αργοπορία θα σε γεμίσει άγχος.

Προτιμότερο είναι στην αρχή και στο τέλος της συνέντευξης η χειραψία σου να μην είναι χαλαρή (εντύπωση έλλειψης αυτοπεποίθησης), αλλά ούτε και πολύ σφικτή (εντύπωση υπερβάλλουσας αυτοπεποίθησης ή άγχους).

Είναι καλό να κάθεσαι με το σώμα ελαφρά γεμμένο προς τα εμπρός, γιατί υποδηλώνει ενεργητικότητα, ενδιαφέρον και ανταπόκριση στο συνομιλητή σου.

Φρόντισε όταν απαντάς σε ερωτήσεις να κοιτάς στα μάτια τον ερωτώντα και όχι αλλού, γιατί δηλώνεις αμηχανία, έλλειψη ενδιαφέροντος, σιγουριάς και πιθανόν ψέμα.

Πριν αποχωρήσεις από το χώρο της συνέντευξης, μην ξεχάσεις να ευχαριστήσεις τον υπεύθυνο της συνέντευξης για την ευκαιρία της συνάντησης αλλά και να ρωτήσεις ποιο θα είναι το επόμενο βήμα στη διαδικασία επιλογής.

#### **4.2.6 Τι πρέπει να προσέξεις κατά τη διάρκεια της συνέντευξης;**

Καλό είναι να μην απαντάς μονολεκτικά στις ερωτήσεις του υπεύθυνου της συνέντευξης θα σε βοηθήσει να εξηγήσεις την απάντησή σου δίνοντας παραδείγματα.

Να μην επικρίνεις τον προηγούμενο εργοδότη σου, γιατί, φυσικά, το πιθανότερο είναι ο υπεύθυνος της συνέντευξης να σκεφτεί ότι αύριο θα μιλήσεις με τον ίδιο τρόπο και για εκείνον.

Απέφυγε να πεις ψέματα, σε περίπτωση που δε θέλεις να πεις την αλήθεια στο συγκεκριμένο θέμα για το οποίο γίνεται συζήτηση προτίμησε να το αποφύγεις διακριτικά.

Απέφυγε τη φλυαρία και την κριτική, μη δείχνεις επιφυλακτικότητα, καχυποψία ή προκατάληψη.

Μη δείχνεις δυσφορία ή δυσανασχέτηση, αν για παράδειγμα, δε σου αρέσει ο τρόπος που διεξάγεται η συνέντευξη, απορία ή ειρωνεία αν δε συμφωνείς με τις ιδέες του υπεύθυνου της συνέντευξης και βέβαια μη διαπληκτίζεσαι ή λογομαχείς για να αποδείξεις το ποιος έχει δίκιο.

Μη διακόπτεις το συνομιλητή σου.

Απέφυγε τουλάχιστον στην αρχή της συνέντευξης ερωτήσεις για το μισθό, το ωράριο και τις διακοπές.

#### **4.2.7 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με τις σπουδές σου**

Με βάση ποια κριτήρια επέλεξες να σπουδάσεις το συγκεκριμένο αντικείμενο;

Γιατί ακολούθησες το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα;

Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές σου, σε προετοίμασαν για την αγορά εργασίας;

Πώς κρίνεις εκ των υστέρων τις επιλογές σου;

Εάν σου δινόταν η ευκαιρία να αρχίσεις εκ νέου τις σπουδές σου τι θα άλλαζες;

Ποιο θεωρείς ότι είναι το μεγαλύτερο όφελος που αποκόμισες από τις σπουδές σου;

Πού οφείλεται το γεγονός ότι χρειάστηκες μεγάλο χρονικό διάστημα για να ολοκληρώσεις τις σπουδές σου;

Θυμήσου ότι το στυλ που διεξάγεται μια συνέντευξη (φιλικό, επιθετικό κ.α. ) έχει πάντα να κάνει με την τεχνική που ο εργοδότης επιλέγει να ακολουθήσει για να επιλέξει το συνεργάτη του. Μην πάρεις προσωπικά λοιπόν καμιά ερώτηση που θεωρείς ότι σε φέρνει σε αμηχανία.

#### **4.2.8 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με την επαγγελματική σου εμπειρία**

Ποια ήταν τα καθήκοντα στην προηγούμενη εργασία σου;

Ποιες ήταν στην προηγούμενη εργασία σου οι πιο αξιοσημείωτες περιπτώσεις που διαταράχθηκαν οι σχέσεις σου με τους συναδέλφους σου και τι έκανες για να τις αντικαταστήσεις;

Γιατί παραιτήθηκες από την προηγούμενη εργασία σου;

Γιατί αποφάσισες να αλλάξεις εργασία αυτή τη χρονική στιγμή και τι είναι αυτό που ψάχνεις να βρεις στη νέα σου εργασία;

Ήταν συνειδητή η απόφασή σου να ακολουθήσεις καριέρα σε αυτόν τον τομέα;

Πού οφείλεται το γεγονός ότι πραγματοποίησες τόσες αλλαγές εργασίας μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα;

Γνωρίζω ότι δεν είσαι απόλυτα ενημερωμένος για την εργασία που προσφέρουμε, αλλά μπορείς να δεις τον εαυτό σου να κάνει αυτή τη δουλειά;

Τι περιμένεις από την καριέρα σου τα επόμενα χρόνια;

#### **4.2.9 Πιθανές ερωτήσεις σχετικά με την προσωπικότητά σου**

Μίλησέ μου για σένα, ποια τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της προσωπικότητάς σου;

Τι μπορεί να σε κάνει να χάσεις τον αυτοέλεγχό σου;

Μπορείς να εργαστείς κάτω από πίεση;

Δουλεύεις καλύτερα σε ομάδα ή μόνος σου;

Εάν μπορούσες να αλλάξεις την καριέρα σου, τι διαφορετικό θα έκανες;

Τι σημαίνει για σένα η καριέρα σου και τι θυσίες είσαι διατεθειμένος/η να κάνεις για να πετύχεις τους επαγγελματικούς σου στόχους;

Με τι ασχολείσαι τον ελεύθερο χρόνο σου;

Είναι κάτι που θα ήθελες να προσθέσεις; Κάτι που νομίζεις ότι θα σε βοηθούσε ώστε να σε αξιολογήσουμε καλύτερα;

Σε ποιους μπορούμε να απευθυνθούμε για συστάσεις;

Υπάρχουν περιπτώσεις που οι αρμόδιοι της συνέντευξης κάνουν ερωτήσεις που αφορούν οικογενειακές και προσωπικές υποθέσεις καθώς και ατομικά χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γνωρίζεις ότι έχεις δικαίωμα να μην απαντήσεις. Η προσωπική σου ζωή δεν είναι θέμα της συνέντευξης.

#### **4.2.10 Μετά από κάθε συνέντευξη**

Κάνε έναν απολογισμό γραπτώς σχετικά με το άτομο που έδωσες συνέντευξη, στις ερωτήσεις που δυσκολεύτηκες και τα δυνατά σημεία σου κατά την διάρκεια της συνέντευξης.

Σημείωσε τις πληροφορίες που συνέλλεξες (δραστηριότητες, ονόματα υπευθύνων). Αυτό θα σου επιτρέψει να προετοιμάσεις καλύτερα την επόμενη συνέντευξη.

Μπορείς να τηλεφωνήσεις μετά από 15 μέρες, αν δεν έχεις πάρει απάντηση, για να ρωτήσεις για τις εξελίξεις που έχουν προκύψει στην επιλογή.

Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της συνέντευξης μην ξεχνάς ότι ακόμα και αν δεν προσληφθείς, η εμπειρία της συνέντευξης είναι σημαντική και σε προετοιμάζει καλύτερα για μελλοντικές επαφές με πιθανούς εργοδότες.

#### **4.2.11 Τι ερωτήσεις μπορείς να θέσεις σε μια συνέντευξη;**

Ποια είναι τα συγκεκριμένα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της θέσης εργασίας;

Η θέση εργασίας που προσφέρετε είναι προσωρινή ή μόνιμη;  
Πόσα άτομα απασχολούνται στην επιχείρησή σας;  
Ποιο είναι το πρόγραμμα εκπαίδευσης που προβλέπεται για το άτομο που θα στελεχώσει τη θέση αυτή;

Υπάρχει ένα συγκεκριμένο σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού;  
Πότε μπορώ να έχω την απάντησή σας για τα αποτελέσματα της συνέντευξης;

#### 4.2.12 Βασικοί παράγοντες για την επιτυχία σου στη συνέντευξη

Η θετική σου στάση απέναντι στη δουλειά  
Οι επικοινωνιακές σου ικανότητες  
Η αυτοπεποίθηση και η ευελιξία  
Η κριτική σκέψη και το ομαδικό πνεύμα  
Οι ηγετικές και διοικητικές σου ικανότητες, εάν η θέση το απαιτεί  
Πάνω από όλα είναι σημαντικό να μην προσποιηθείς κάτι άλλο από αυτό που είσαι, γιατί ακόμη και αν καταφέρεις να σε προσλάβουν, στο μέλλον υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να μην μπορέσεις να ανταπεξέλθεις.

### 4.3 Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος

Κανένας δεν προσλαμβάνεται μόνο επειδή έχει ένα πολύ καλό βιογραφικό, αλλά σίγουρα πολλοί απορρίπτονται επειδή το βιογραφικό τους δεν είναι γραμμένο με επαγγελματικό τρόπο.

**Απλό**

> Δίνεται οθοκλιπωμένη εικόνα για τις ικανότητες και τις γνώσεις σας σε σύντομο χρονικό διάστημα

**Πλήρες**

> Παρουσιάζονται όλες οι πληροφορίες που σας αφορούν

**Σαφές**

> Οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται με ακρίβεια και να είναι αληθείς

**Έκταση & Μορφή**

> Προσαρμόζεται ανάλογα με τη συγκεκριμένη θέση και τα προσόντα του υποψηφίου (link στα υποδείγματα)

**Εμφάνιση**

> Πάντα προσεγμένη

**Ύφος**

> Γράφεται σε Γ' Εθνικό Πρόσωπο  
> Προσέχετε τα ορθογραφικά λάθη



Το βιογραφικό σημείωμα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία στη διαδικασία αναζήτησης εργασίας. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια συνοπτική αλλά εμπειριστατωμένη παρουσίαση των γνώσεων, των εμπειριών και των ικανοτήτων σας. Δεν υπάρχει μία έτοιμη και

χρυσή λύση για τη σύνταξη του βιογραφικού σας σημειώματος. Στόχος του βιογραφικού είναι να τραβήξει την προσοχή του εργοδότη, να του δημιουργήσει μία θετική εικόνα για εσάς και να τον βοηθήσει στη διαδικασία επιλογής προσωπικού.

#### 4.3.1 Χρήσιμες Οδηγίες

- Ένα βιογραφικό θα πρέπει να είναι σύντομο (δεν θα πρέπει να ξεπερνάει τις 2 σελίδες), ευανάγνωστο και καθαρό.
- Χρησιμοποιήστε καλή ποιότητα χαρτιού, μεγέθους A4 (διαστάσεων 21 cm x 29,7 cm), κατά προτίμηση σε λευκό ή σε κάποιο πολύ απαλό χρώμα.
- Προσέξτε πολύ καλά την ορθογραφία και τη σύνταξη του κειμένου.
- Χρησιμοποιήστε συνοπτικές και άμεσες προτάσεις για να περιγράψετε την εκπαιδευτική και επαγγελματική σας εμπειρία.
- Να είστε σταθεροί σχετικά με τον τρόπο που παρουσιάζετε τις πληροφορίες. Η εμφάνιση του βιογραφικού σας πρέπει να είναι ομοιόμορφη.
- Σιγουρευτείτε ότι το ονοματεπώνυμό σας ξεχωρίζει με πιο έντονα γράμματα, είναι υπογραμμισμένο, ή το έχετε γράψει με ΚΕΦΑΛΑΙΑ.
- Προσαρμόστε το περιεχόμενο του βιογραφικού σας στις απαιτήσεις της εταιρείας και της θέσης εργασίας που σας ενδιαφέρει.

#### 4.3.2 Τι να αποφύγετε

- Μην εμπλουτίζετε το βιογραφικό σας σημείωμα με καλλιτεχνήματα - οι περισσότεροι εργοδότες επιθυμούν παραδοσιακά βιογραφικά.
- Μη χρησιμοποιείτε άστοχες και περιττές εκφράσεις (π.χ. «τα καθήκοντά μου περιελάμβαναν»).
- Μην αντιγράψετε απλά το βιογραφικό σημείωμα κάποιου άλλου.
- Μην περιλάβετε ψευδή στοιχεία. Να είστε ειλικρινείς στις αναφορές για τον εαυτό σας.
- Μη στέλνετε διορθωμένες φωτοτυπίες. Πάντα εκτυπώνετε ένα καινούριο βιογραφικό.
- Μην υπογράψετε το βιογραφικό σας σημείωμα.
- Μη βάζετε προσωπική φωτογραφία, παρά μόνο εφόσον ζητείται από την αγγελία.
- Μη χρησιμοποιείτε προσωπικές αντωνυμίες (π.χ. «εγώ εργάστηκα στην εταιρεία κτλ.»).
- Αποφύγετε τα πολλά σημεία στίξης και τα άρθρα (π.χ. ο, η, το), εφόσον είναι εφικτό.
- Μη χρησιμοποιείτε συντομογραφίες λέξεων ή αρχικά, αν δεν είναι καθιερωμένα.

#### 4.3.3 Θεματικές Ενότητες Βιογραφικού

Απαραίτητες θεματικές ενότητες ενός βιογραφικού σημειώματος αποτελούν τα προσωπικά σας στοιχεία, η εκπαίδευσή σας και η επαγγελματική σας εμπειρία. Όλες οι άλλες θεματικές ενότητες (π.χ. στόχος, ξένες γλώσσες, διακρίσεις, δημοσιεύσεις κτλ.) καταγράφονται προαιρετικά σε ένα βιογραφικό και εξαρτώνται άμεσα από τις γνώσεις και τις ικανότητές σας. Δεν είναι απαραίτητο να έχετε στοιχεία για όλες τις θεματικές ενότητες. Μη διστάσετε όμως να αναφέρετε (αν δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο) κάποιες επαγγελματικές εμπειρίες που εσείς δεν θεωρείτε τόσο σημαντικές (π.χ. εποχιακή ή μερική απασχόληση άσχετη με το αντικείμενο σπουδών σας). Επιπλέον, μπορείτε να δημιουργήσετε και άλλες θεματικές ενότητες, οι οποίες θα ταιριάζουν περισσότερο με τα προσόντα που διαθέτετε και με το σύνολό της προσωπικότητά σας.

##### 4.3.3.1 Προσωπικά στοιχεία

Αναφέρετε ολόκληρο το ονοματεπώνυμό σας, διεύθυνση, τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) και υπηκοότητα (εφόσον κάνετε αίτηση στο εξωτερικό). Προαιρετικά



στοιχεία αποτελούν: η ημερομηνία γέννησης, η οικογενειακή κατάσταση και ο τόπος γέννησης. Οι άνδρες καλό θα ήταν να αναφερθούν στη στρατιωτική τους θητεία, εφόσον την έχουν ολοκληρώσει.

#### **4.3.3.2 Στόχος σταδιοδρομίας ή Επαγγελματικός Στόχος**

Η αναφορά αυτή είναι προαιρετική, ιδιαίτερα σύντομη (1-2 σειρές) και σε συμφωνία με την εκπαίδευση, τα προσόντα σας και τη θέση εργασίας για την οποία υποβάλετε την αίτηση. Προτείνουμε να εστιάστε το στόχο σας σε κάτι συγκεκριμένο, ώστε να πληροφορήσετε τον εργοδότη για τη θέση ή τον τομέα εργασίας που σας ενδιαφέρει και για να δηλώσετε τον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να συνεισφέρετε στην επιχείρηση.

#### **4.3.3.3 Εκπαίδευση ή Σπουδές**

Ξεκινήστε από τον πιο πρόσφατο και/ή πιο σημαντικό τίτλο σπουδών. Αναφέρετε πρώτα τις Ανώτατες Σπουδές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (π.χ. είδος πτυχίου, Τμήμα Σπουδών (ειδίκευση), Σχολή και Ίδρυμα), άλλες τυχόν τριτοβάθμιες σπουδές (π.χ. Ι.Ε.Κ., προγράμματα της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. κτλ.) και λυκειακές σπουδές. Μην αναφέρετε δημοτικές και γυμνασιακές σπουδές. Επίσης, αναφέρετε τις χρονολογίες εισαγωγής και αποφοίτησης σε κάθε Ίδρυμα ή φορέα εκπαίδευσης. Ο βαθμός πτυχίου και απολυτηρίου αναφέρεται εφόσον είναι αξιόλογος. Εάν έχετε συμμετάσχει σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (π.χ. Erasmus) θα το αναφέρετε σε αυτή την ενότητα. Τέλος, εάν θέλετε να αναφερθείτε σε διπλωματικές ή άλλες προπτυχιακές εργασίες θα το κάνετε είτε στην παρούσα ενότητα, είτε θα δημιουργήσετε μια άλλη ενότητα, στην οποία θα αναφέρετε τις εργασίες που ολοκληρώσατε και είναι σχετικές με τη θέση εργασίας που σας ενδιαφέρει.

#### **4.3.3.4 Επαγγελματική εμπειρία**

Αυτή είναι η πιο δύσκολη και περίπλοκη ενότητα του βιογραφικού σας. Πριν οργανώσετε αυτήν την ενότητα πρέπει να καταγράψετε τις παρακάτω πληροφορίες: τους τίτλους των θέσεων εργασίας, την εταιρεία, την επιχείρηση ή το φορέα απασχόλησης, το χρόνο εργασίας σας και τη δουλειά που κάνατε. Ξεκινήστε και πάλι από την πιο πρόσφατη και/ή πιο σημαντική θέση εργασίας σας. Εάν έχετε μείνει αρκετό χρονικό διάστημα σε μία θέση, αναφέρετε μόνο τα χρόνια (π.χ. 2007 - 2010), εάν όμως έχετε μία σύντομη εμπειρία αναφέρετε και τους μήνες (π.χ. 2/2008 - 5/2008). Πρέπει οπωσδήποτε να περιγράψετε, χρησιμοποιώντας ρήματα δράσης, τα καθήκοντα και τις ευθύνες που περιλάμβανε κθε θέση εργασίας προκειμένου να υπογραμμίσετε τις ικανότητες που διαθέτετε. Όταν η εταιρεία στην οποία εργαστήκατε είναι σημαντικότερη από τη θέση εργασίας σας, αναφέρετε πρώτα αυτό το στοιχείο. Επίσης, στην ενότητα αυτή μπορείτε να συμπεριλάβετε εθελοντική εργασία και πρακτική άσκηση.

#### **4.3.3.5 Σεμινάρια ή Συνεχής Επιμόρφωση**

Στην ενότητα αυτή αναφέρετε οποιαδήποτε παρακολούθηση σεμιναρίων, εργαστηρίων και συνεδρίων. Αναφέρετε αναλυτικά: ημερομηνίες, τίτλο σεμιναρίου, φορέα υλοποίησης και τόπο διεξαγωγής. Επίσης, αν υπάρχει κάποια ιδιαίτερη εκπαίδευση ή επιμόρφωση που παρακολουθήσατε για εκτεταμένο χρονικό διάστημα και σας οδήγησε στην απόκτηση κάποιου διπλώματος, το αναφέρετε σε αυτήν την ενότητα.

#### **4.3.3.6 Ξένες γλώσσες**

Αναφέρετε τις ξένες γλώσσες που γνωρίζετε και σε τι επίπεδο ή το αντίστοιχο πτυχίο που διαθέτετε, ξεκινώντας από την ξένη γλώσσα που γνωρίζετε καλύτερα. Για παράδειγμα: Αγγλικά: ικανοποιητικό επίπεδο, πτυχίο: First Certificate in English (Lower), University of Cambridge.

#### **4.3.3.7 Άλλες γνώσεις**

Στην ενότητα αυτή αναφέρετε εξειδικευμένες γνώσεις που δεν καλύφθηκαν σε προηγούμενες ενότητες, όπως γνώσεις Η/Υ καθώς και τα προγράμματα που γνωρίζετε. Εάν έχετε μόνον γνώσεις Η/Υ, μπορείτε να ονομάσετε την ενότητα «Γνώσεις Η/Υ», αντί για «Άλλες γνώσεις».

#### **4.3.3.8 Διακρίσεις - Υποτροφίες**

Αναφέρετε τις υποτροφίες ή άλλες διακρίσεις που σας απονεμήθηκαν, το φορέα και το λόγο της διάκρισης.

#### **4.3.3.9 Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις**

Αυτές είναι δύο ξεχωριστές ενότητες, τις οποίες συμπληρώνετε εφόσον έχετε δημοσιεύσει εργασίες σε κάποιο επιστημονικό ή άλλο περιοδικό ή εφόσον έχετε παρουσιάσει μια επιστημονική ή άλλη εργασία σε κάποιο συνέδριο ή σεμινάριο. Ο τρόπος που καταγράφετε τις πληροφορίες είναι: ονοματεπώνυμο συγγραφέα-ων, τίτλος εργασίας, τίτλος περιοδικού, τεύχος και αριθμός σελίδων (όταν πρόκειται για δημοσίευση) ή τίτλος εργασίας, ονοματεπώνυμο συγγραφέα-ων, συνέδριο, φορέας υλοποίησης, τόπος και ημερομηνίες (όταν πρόκειται για ανακοίνωση σε συνέδριο). Για παράδειγμα: • Παπαδοπούλου Μ., (2008), "Μαθηματική προτυποποίηση της διαδικασίας εμποτισμού κυλινδρικών τεμαχιδίων για παρασκευή καταλυτών", 9ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Κατάλυσης, Λευκάδα. • Papadopoulou M., (2009), "Kinetics of Deposition the Mo - oxo Species on the Surface of  $\gamma$ -alumina", Langmuir, Vol. 14 (48), pp. 4819-4826.

#### **4.3.3.10 Μέλος Επαγγελματικών Συλλόγων ή Ενώσεων**

Στην ενότητα αυτή αναφέρετε τη συμμετοχή σας σε επαγγελματικούς συλλόγους ή ενώσεις και τυχόν άδειες ασκήσεως επαγγέλματος που κατέχετε.

#### **4.3.3.11 Προσωπικά ενδιαφέροντα**

Στην ενότητα αυτή, η οποία είναι προαιρετική, παρουσιάζετε το επίπεδο αρχηγίας, κοινωνικότητας και ενέργειας που σας διακρίνει, όπως φαίνεται από τις διάφορες δραστηριότητές σας. Αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να είναι σχετικές και να υποστηρίζουν τον επαγγελματικό σας στόχο (π.χ. συμμετοχή σε διάφορους συλλόγους, οργανισμούς, ομάδες, clubs κτλ.). Επίσης, μπορείτε να αναφέρετε προσωπικά ενδιαφέροντα, τα οποία σκιαγραφούν την προσωπικότητά σας όπως αθλητισμός, μουσική, ζωγραφική, κινηματογράφος, οικολογία κ.α. Είναι προτιμότερο να μην συμπεριλάβετε πληροφορίες που έχουν σχέση με τη συμμετοχή σας σε πολιτικούς ή θρησκευτικούς συλλόγους.

#### **4.3.3.12 Συστάσεις**

Όταν ένας υποψήφιος εργαζόμενος στέλνει ένα βιογραφικό σημείωμα θα ήταν σκόπιμο να ολοκληρώνει το βιογραφικό του από μια τελευταία ενότητα με τον τίτλο συστάσεις. Εκεί αναφέρει τα ονόματα μερικών ανθρώπων, οι οποίοι μπορεί να είναι πρώην καθηγητές ή εργοδότες (δύο έως τρεις θεωρούνται αρκετοί) και οι οποίοι συμφωνούν να μιλήσουν θετικά για εσάς ή να περιγράψουν τις ικανότητές σας σε έναν μελλοντικό εργοδότη. Στη σελίδα των συστάσεων θα πρέπει οπωσδήποτε να αναφέρετε: το όνομα, την ιδιότητα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο αυτού που σας συστήνει. Επίσης, μπορείτε να περιγράψετε μέσα σε μία πρόταση το είδος της εργασιακής σχέσης που είχατε με αυτόν τον άνθρωπο. Ο εργοδότης είναι αυτός που θα αποφασίσει τελικά αν θα έρθει σε επαφή με τις συστάσεις σας και αν θα ζητήσει περισσότερες πληροφορίες για εσάς. Αυτό μπορεί να το κάνει είτε τηλεφωνικά, είτε προσωπικά. Πάντως, πριν

παραδώσετε μια τέτοια λίστα σε έναν μελλοντικό εργοδότη, βεβαιωθείτε προηγουμένως ότι έχετε ενημερώσει και έχετε πάρει την άδεια από τους ανθρώπους που αναφέρετε ως συστάσεις. Εάν δεν επιθυμείτε να ανακοινώσετε εκ των προτέρων τις συστάσεις σας, μπορείτε να ολοκληρώσετε το βιογραφικό σας με την ενότητα: «Συστάσεις: διαθέσιμες εφόσον ζητηθούν».

#### **4.3.3.13 Συστατικές επιστολές**

Πρόκειται για επιστολές που συντάσσονται από ανθρώπους που γνωρίζουν τα επαγγελματικά ή εκπαιδευτικά σας προσόντα, σας συστήνουν σε σχέση με έναν συγκεκριμένο στόχο (συνήθως για μεταπτυχιακές σπουδές) και απευθύνονται προσωπικά στον υποψήφιο εργοδότη ή τον υπεύθυνο του μεταπτυχιακού προγράμματος. Για το λόγο αυτό οι συστατικές επιστολές πρέπει να είναι πρωτότυπες και εχέμυθες. Σε ένα βιογραφικό σημείωμα ουσιαστικά δεν μπορείτε να επισυνάψετε αντίγραφα συστατικών επιστολών, παρά μόνο να αναφέρετε ότι μπορείτε να ενημερώσετε τις συστάσεις σας να αποστείλουν συστατικές επιστολές, εφ' όσον σας το ζητήσουν. Για παράδειγμα: «Συστατικές επιστολές: διαθέσιμες εφόσον ζητηθούν».

#### 4.3.4 Υπόδειγμα Ευρωπαϊκού Βιογραφικού Σημειώματος

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ  
ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ**



**ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

Όνοματεπώνυμο

Διεύθυνση

Τηλέφωνο

Τηλεομοιοτυπία

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Υπηκοότητα

Ημερομηνία γέννησης

[ **ΕΠΩΝΥΜΟ, όνομα** ]

[ **αριθ., οδός, ταχυδρομικός κώδικας, πόλη, χώρα** ]

[ **Ημέρα, μήνας, έτος** ]

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΠΕΙΡΑ**

- Ημερομηνίες (από – έως)
- Επωνυμία και διεύθυνση του εργοδότη
- Είδος της επιχείρησης ή του κλάδου
- Απασχόληση ή θέση που κατείχατε
  - Κύριες δραστηριότητες και αρμοδιότητες

[ Αρχίστε με την πιο πρόσφατη και παραθέστε πληροφορίες χωριστά για κάθε θέση που κατείχατε. ]

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ**

- Ημερομηνίες (από – έως)
- Επωνυμία και είδος του οργανισμού που παρέχει την εκπαίδευση ή κατάρτιση
- Κύρια θέματα/επαγγελματικές δεξιότητες
  - Τίτλος
- Επίπεδο κατάρτισης με βάση την εθνική ταξινόμηση (εφόσον ισχύει)

[ Αρχίστε με την πιο πρόσφατη και παραθέστε πληροφορίες χωριστά για κάθε κύκλο σπουδών που ολοκληρώσατε. ]

**ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*οι οποίες αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια  
του προσωπικού και επαγγελματικού  
βίου· δεν είναι απαραίτητο να  
τεκμαίρονται με επίσημα πιστοποιητικά  
και διπλώματα.*

**ΜΗΤΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

[ Αναφέρετε τη μητρική γλώσσα ]

**ΆΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ**

[ Αναφέρετε την γλώσσα ]

- Ικανότητα ανάγνωσης
- Ικανότητα γραφής
- Ικανότητα ομιλίας

[ Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό. ]

[ Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό. ]

[ Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό. ]

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*Διαβίωση και εργασία με άλλα άτομα σε  
πολυπολιτισμικό περιβάλλον, σε θέσεις  
όπου η επικοινωνία είναι σημαντική και  
σε καταστάσεις που απαιτούν ομαδική  
εργασία (π.χ. πολιτιστικές και αθλητικές  
δραστηριότητες) κλπ.*

[ Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν. ]

**ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*Π.χ., συντονισμός και διοίκηση  
ανθρώπων, έργων, προϋπολογισμών·  
στην εργασία, σε εθελοντική εργασία  
(π.χ. πολιτιστικές και αθλητικές  
δραστηριότητες), στο σπίτι κλπ.*

[ Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν. ]

**ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*Υπολογιστές, ειδικά είδη εξοπλισμού,  
μηχανήματα κλπ.*

[ Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν. ]

**ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*Μουσική, συγγραφή, σχέδιο κλπ.*

[ Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν. ]

**ΆΛΛΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ  
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ**

*Ικανότητες που δεν περιλαμβάνονται στις  
προηγούμενες κατηγορίες.*

[ Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν. ]

**ΆΔΕΙΑ(ΕΣ) ΟΔΗΓΗΣΗΣ**

**ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

[ Αναφέρετε εδώ κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον, π.χ.  
συστάσεις. ]

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**

[ Απαριθμήστε τα τυχόν επισυναπτόμενα έγγραφα. ]

## Πηγές – Βιβλιογραφία

1. Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας (<http://www.ypoian.gr/>)
2. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (<http://www.ggb.gr/>)
3. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς - ΕΣΠΑ (<http://www.espa.gr/>)
4. Endeavor Greece: <http://www.endeavor.org.gr>
5. Το Έθνος της Κυριακής – Ένθετο Οικονομία 5/11/2013 (<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22770&subid=2&pubid=63912582>)
6. Η ελληνική λίστα «40 under 40» - Fortunegreece.com (<http://www.fortunegreece.com/employee-list/40-under-40/id/1/>)
7. Ημερησία: Η Νέα Επιχειρηματικότητα Δεν (Πρέπει Να) Είναι Μόνο Hi-Tech (<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26533&subid=2&pubid=112976302>)
8. Επιχειρηματικότητα: Η Νέα “Αγαπημένη” ([http://www.deasy.gr/columns/made\\_in\\_greece/5407,Epixeirhmatikothta:\\_H\\_nea\\_%E2%80%9Cagaphmenh%E2%80%9D.html](http://www.deasy.gr/columns/made_in_greece/5407,Epixeirhmatikothta:_H_nea_%E2%80%9Cagaphmenh%E2%80%9D.html))
9. Επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες (<http://businessopportunitiesgr.blogspot.gr/>)
10. Ψηφιακή Χάρτα Παραδοσιακών Επαγγελμάτων (<http://ct-srv2.aegean.gr/epaggelmata/index.php?lng=Z3JlZWs=>)
11. <http://www.in2life.gr/everyday/career/articles/207566/article.aspx>
12. <http://www.telegraph.co.uk/>
13. <http://www.reporter.gr/>
14. Cedefop (European center for the development of vocational training) - <http://www.cedefop.europa.eu>
15. <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26510&subid=2&pubid=113050825>
16. Γραφείο Διασύνδεσης - Τμήμα Εμπορίας & Διαφήμισης Marketing - ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ (<http://alumni.emark.teicrete.gr>)
17. Γραφείο Διασύνδεσης του Παν/μίου Κρήτης (<http://www.dasta.uoc.gr/career/>)
18. Γραφείο Διασύνδεσης - Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (<http://www.career.aua.gr/>)
19. **Ανοικτή διάλεξη** του Νίκου Λυγερού, με θέμα: "ΑΟΖ – Υδρογονάνθρακες & Επαγγέλματα του Μέλλοντος", Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2013, Θεατρικός Σταθμός Ηρακλείου (<http://www.neakriti.gr/?page=newsdetail&DocID=1091812&srv=95>)
20. EduJob (<http://edujob.gr/pylh-edujob/syntaksh-viografikou-kai-upodeigmata>)

## Εργαλεία Εικονογράφησης

1. **Tagxedo - Creator** (<http://www.tagxedo.com/app.html>)
2.  **FOR FUN** (<http://www.pixton.com/>)